

Az utca

Az ember leírja (vagy olvassa) a címet, hogy „Az utca” és eszébe sem jut, hogy azokról a földszalagokról is lehet szó, amelyen egymással közlekedünk. Ez a szó, hogy „utca” valamikor valóban az utcát jelentette, de most azt jelenti: mozgalom, közvélemény, tömegkövetelés, demagógia, a nép szava, ma ez a szó azoknak a névteleknek gyűjtőfogalmává vált, akik részt akarnak venni az állam, vagy a nemzet, vagy még frissebb fogalommal a népközösség sorsának intézésében, de szerephez még csak tömegben jutottak.

De most nem erről az utcáról akarunk beszélni, most az utca elnevezésnek egy divatból kiment, majdnem elfelejtett jelentését ujtjuk föl, ebben a fölújításban bár követnék példánkat azok, akikre az utca bizva van. Nem az utca, mint szimbólum, nem az utca, mint a politikai mozgalmak színtere, nem az utca, mint közvéleményműhely, hanem az utca, mint utca.

A szegedi utca — méltóztassanak tudomásul venni — az elhanyagoltságnak, a romlékonyságnak és pusztulásnak ugyanazt a képét mutatja, mint ami miatt vagy tizenkét évvel ezelőtt a fölháborodással növekedett elégedetlenség ütött pártot. Csak menjenek végig a szegedi utcákon, főként azokon, amelyeket sorsuk aszfaltburkolással vert meg s látni fogják, hogy alig van már tíz négyzetméteres intakt terület. Az aszfaltburkolat felszíne összeroppedezett, porhanyóvá vált ott is, ahol gödröket nem vájt még ki a kocsiforgalom s a kocsiforgalommal vetélkedő elhanyagoltság. Nem lehet nyugodtan nézni azt, hogy a szegedi utcákon hogy pusztul a közvagyon. Amit ma pengőként helyre lehet állítani, az holnap már százakba kerül s holnaputánra már ezrekért sem állítható meg pusztulásában. Nemcsak az okos takarékoság, nemcsak józan gazdálkodás, hanem a közvagyonnal való hűsáfárkodás követeli meg azt, hogy amit az idén száz pengővel helyre tudunk állítani, azt ne jövőre akarjuk ezer pengőért megjavítani. A szegedi aszfalt újra a kiütéses tífusz jellegzetes képét mutatja s hogy ez a betegség milyen pénzlázzal jár, arra van már bizonyosságunk.

Nem telik benne örömmünk, hogy mind ezért a mérnöki hivatalt tegyük felelőssé, a közéleti hajtóvadászat nem a mi kenyerünk. De minden személyes felelősség keresése s minden támadó kedvtelés leszerelése helyett beszél most a tárgyi indokoltság. Nem türeheti az utcai burkolat pusztulását sem az intézkedésre jogosult, sem az ellenőrzésre kötelezett. Az utcai kövezet pusztulása mórtani haladvány törvénye szerint fokozódik, a közvagyon a szemünk láttára pusztul s nem engedhetjük azt meg, hogy a szegedi utcai burkolat karbantartásának módja — népiéleti intézménnyé alakuljon át minden aszfaltozási vállalat számára. Az aszfalt nem nő, mint a pázsit s nem áll helyre, mint a gvik farka. Ha az aszfalt megreped, a repedés helyén lyuk támad s lyuk gyorsabban pusztítja az állékonyságot, mint az expressz sebességével pusztító paralizis. Lehet, hogy a költségvetés nincs még jóváhagyva, lehet, hogy a fedezet már kimerült, mégis az az egyetlen álláspont lehetséges, hogy a közvagyonnak ezt a szemünk előtt lejátszó pusztulását nem lehet tétlenül nézni. A ták sorsától nem lehet független tenni olyan intézkedéseket, amelyek halasztást nem tünnek. A helyreállítás munkájának nagy részével akkor is elkéstünk volna, ha már a múlt évben elvégezték volna a legszükségesebb munkát. S ezenfelül: az lehet, hogy a költségvetés egyik-másik tételén változtatni fog a belügyminisztérium, bár meglepetés a város hatóságát már nem érheti, hiszen az év első napjaiban megtartották azt a miniszterközi tárgyalást, amely

nagy vonásokban legalább tájékoztatta a város vezetőségét a felügyeleti hatóságnak a város költségvetésével szemben kialakult álláspontjáról. Ha más fedezet nem áll rendelkezésre, az ideai költségvetésben megállapított fedezet terhére mulhatatlan gyorsasággal hozzá kell fogni az aszfaltburkolat helyreállításához. Nem akarja, nem akarhatja a város polgársága, hogy megismétlődjék a tíz év előtti városkép: a leromlott utcák, elpusztult kövezetek, összefolyt kátyúk, használhatatlan utvonalak, a tatárdulást fölidéző képe az értékek pusztulásának. S nem akarja, de tünni se akarja senki, hogy megint kockakövekkel foltozgassák a protekciós kátyukat s hagyják tovább pusztulni a többi. Minden

Szeged népe az álmok és várakozások valórávalásának reményében ünnepelte még március 15-ikét

(A Délmagyarország munkatársától.) A szürke téli hófelhők és a hideg szeles idő ellenére hatalmas tömeg lepte el szerdán délelőtt a Klauzál-teret, hogy

Kossuth Lajos szobra előtt áldozzék a nagy magyar idők márciusi emlékének.

A közönség első soraiban ott volt Pálffy József dr. polgármester, Buócz Béla dr. rendőrfőkapitányhelyettes, a társadalmi egyesületek vezetősége hiánytalan számban, az egyetemi ifjuság vezetői és kiküldöttei és igen sokan a város társadalmának vezető köreiből. Az ünnepséget a *Himnusz* vezette be, majd *Seregélyes* Tibor, a Zrínyi Bajtársi Egyesület tagja szavalta el a »Nemzeti dal«-t. Utána Hunyadi-Vas Gergely dr. országgyűlési képviselő tartotta meg ünnepi beszédét.

— Ez az első március — mondotta többek között —, amikor

a remények, álmok és várakozások valórávalásának szent pillanatában gyűlhetünk össze Kossuth szobra előtt.

Uj eredménye van a magyar akaratnak: *csapataink meneteinek a közös magyar—lengyel határ felé... Küzdelmek, harcok árán értük el ezt és itt, Kossuth szobra előtt Kossuth szelleméből, a nagy idők lángjából kell erőt merítenünk, hogy küzdelmünket folytatni tudjuk. Ezt az országot az isteni gondviselés egységnek teremtette és szent fogadalmunk, hogy ezt*

az ezeréves emléket újra visszaállítjuk.

De nemcsak a terület visszaszerzése, hanem fajnuk védelme is fontos és ez a fajvédelem erkölcsi alapokon nyugszik, mert jelenti a nemzeti szolidaritás, az összefogás gondolatának diadalmas előreforrését. Lehet, hogy még nagy küzdelmek várnak ránk, de ezek a küzdelmek szebb, boldogabb magyar jövő felé vezetnek bennünket.

A zugó tapssal fogadott beszéd után elhelyezték a Kossuth-szobor talapzatán a város koszoruját, majd Szabó István színművész Sajó Sándor »Bosszu« című költeményét adta elő drámai erővel és lendülettel.

A nagyhatású szavalat után Lakatos Árpád tárogaton előadott kurucdalokkal szerepelt. Ezután a MANSz nevében özv. Steininger Jánosné mondott néhány lelkesítő szót, majd Simon Gyula egyetemi hallgató, az Americana tagja mondotta el beszédét.

— A márciusi ünnep — mondotta beszéde során —, a visszaemlékezés órája arra ösztönzi a fiatalságot, hogy merjen beszélni, merjen cselekedni. Mi ugyanor kéni szoktunk, de ha kell, követelni is tudunk. Nekünk fiataloknak kötelességeink és jogaink vannak, amelye-

Hashajtónak Artin dragée

Biztos
Olcsó

elmulasztott nap a város vagyonából tör le egy darabot s ha még rövid ideig tart ez a mulasztás, újra nem lesz pénze a városnak a szükséges javítási munkálatokra s újra évek szükségletei maradnak kielégítetlenül csak azért, hogy helyrehozzuk azt, amit egy évre megsabott föntartási költség keretén belül megoldható lett volna. Az aszfalt nem politika és nem közélet, hogy tünni lehessen a pusztító felelőtlenséget s a romboló érzéketlenséget.

ket meg kell mondani és meg kell értenie a világnak. Mi nem állhatunk most ide azzal, hogy az elmúlt márciusok történetét ismertetjük, mi a mában élünk. Ha ma Petőfi az eszmei liberalizmus izzásában ideállna, olyanokat mondana, hogy szédülne a feje a megjelent hatóságoknak és Petőfitől megvonnák a szót. Mi nemcsak szemlélődni akarunk; hanem részt kérünk magunknak az ország életének kialakításában.

A zsidókérdésről szólva kijelentette, hogy nem megállapításokat kérnek, hanem gyors megoldást.

— Telibeszélték fejünket fajelmélettel — folytatta —, nem lehet tehát ettől a kérdéstől könnyen szabadulni. S aki ezt tagadja és azt mondja, hogy az erre vonatkozó törekvések nem felelnek meg az ősi magyar lelkeségnek, azoknak azt mondhatjuk, hogy nem szabad összetéveszteni az ősi magyar lelkeséget a vezérigazgatósággal. Lépjön a profitéhség helyébe a keresztény világnézet.

szünjenek meg az álláshalmazások és hatszázpengős nyugdíj mellé ne kapjanak egyesek mások rovására még kétszázpengős állásokat.

A tehetség és a rátermettség szabjon utat szegénynek és gazdagnak egyaránt, *ne pedig a protekció, a születési előjog legyen segítségükre az állások elnyerésénél. Meg kell szüntetni az osztálykülönbséget és lehetővé kell tenni, hogy a fiatalság családot alapíthasson. Ehhez azonban nem 80—100 pengős létfeltételek szükségesek, mert az csak arra való, hogy egyrészt elrettentse az ifjúságot a családalapítástól, másrészt pedig nyomorgó családokat hoz létre.*

Végül megemlékezett arról, hogy minden áron vissza kell állítani az integer Magyarországot.

Az ifjusági szónok nagy tapssal fogadott beszéde után Tóth Agoston szavolata következett, majd a közönség elénekelte a *Hiszkegyet*.

Ezzel az ünnepség véget ért.

Márciusi ünnepség Alsóközponton

Az Alsóközponti Gazdasági Egyesület nagyszabású ünnepségen emlékezett meg a magyar szabadság ünnepéről. Először a fiatalság adott elő szavalatokat, énekszámokat és szindarabokat, majd vitéz Gárgyán Imre dr. mondott beszédet. A márciusi ifjakat összehasonlította azokkal a magyar ifjakkal, akik most ontják vérüket a magyar haza megnagyobbodásáért. A magyar igazság győzni fog — mondotta —, mert ügyünk szent és hazánk mindíg voltak és vannak fiai, akik életüket áldozzák annak védelmében. Az ünnepség után háromszáz terítékes diszebed volt. A felköszöntők során Tanács Sándor elnök köszöntötte a megjelent vendégeket, ezután Balogh István dr. plébános mondott beszédet, amelyben összehasonlította március 15-ét a mai napok eseményeivel. A mostani magyar katonák is vannak olyan hősök — mondotta —, mint Görgey, Kos-